

1 JANUARI 1937

AFLEVERING 9.

NADruk VERBODEN.

Opgericht door E. HEIMANS, J. JASPERS Jr. en JAC. P. THIJSSE.

REDACTIE :

Dr J. HEIMANS, AMSTERDAM.

Dr JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE :

Dr JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN :

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATIE :

2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

POSTCHEQUE EN GIRO 15205.

GEM. GIROKANTOOR AMSTERDAM V. 6482.

BANKIERS: INCASSOBANK

(Bijk. Linnaeusstraat).

PRIJS PER JAAR f 6.50 BIJ VOORUITBETALING.

ZWERFTOCHTEN NAAR OOSTZANER- GAT EN ROTHOEK.

II.

Ten bewijze, dat het Oostzanergat niet slechts op het gebied van planten een verscheidenheid van bijzonderheden liet zien, willen we even wijzen op het voorkomen van eenige mollusken nl. *Carthusiana cantiana*, *Helix aspersa* en op den Rothoek, *Carthusiana carthusiana*.

En dan de vogels . . . !

Deze zijn het geweest, die aan het Oostzanergat bij de natuurliefhebbers een bekendheid hebben gegeven, die in ons land slechts te vergelijken is met den naam, die de slikken achter de Eendracht op Texel of de Kreek op „De Beer” in den loop der jaren hebben verworven. De vraag rijst hierbij, waarom het Oostzanergat voor de verschillende vogelsoorten zoo'n groote aantrekkingskracht heeft gehad. Ze is te verklaren, eenerzijds door de gunstige ligging (in de onmiddellijke nabijheid van het

Noordzeekanaal en de voormalige Zuiderzeekust), anderzijds door den buitengewonen voedselrijkdom van het terrein. Juist deze rijkdom aan voedsel was zeer veelzijdig. Gaf de groote modderige middenvlakte volop voedsel aan alle mogelijke steltlooper-soorten, eenden, meeuwen, reigers, enz., de met onkruid begroeide randen trokken talloze zaadetertjes tot zich, vooral in de trektijden. Later bleek ons, dat er nog een factor aanwezig was, die bepaalde soorten den weg naar het Oostzanergat deden vinden. We hebben hier het oog op het broeden van twee pleviersoorten n.l. de bontbekplevier en de kleine plevier, waarvan de ontdekking, speciaal van de laatste, een ware sensatie voor vogelminnend Nederland betekende. Nimmer te voren was in ons land deze soort in zoo'n groot aantal broedend op één terrein aangetroffen.

Fig. 6. Toen de slibvlakte nog onbegroeid was.

Dat was in 1931. Voor een uitvoerig verslag hiervan verwijzen we naar *De Levende Natuur*, jaargang 40, pag. 46—50). Die factor was de aanwezigheid van talrijke schelpen- en gruisstrooken, die hier met de opspuiting waren ontstaan, en een sterke aantrekking voor de bedoelde soorten bleken te zijn. Ook op andere opspuitterreinen blijkt de juistheid hiervan. De ontdekking van het broeden heeft zoowel de kleine plevier als de bontbek echter weinig geluk gebracht. Naarmate hun aanwezigheid meerdere bekendheid begon te krijgen, steeg ook het aantal bezoekers en als gevolg hiervan werd de aandacht van de straatjeugd hier ook op gevestigd. Met al de bekende gevolgen hiervan. Ook op de andere terreinen constateerden we hetzelfde.

Een andere oorzaak van het mislukken van verschillende plevierlegsels lag in de opspuiting. Vaak werd een heel bebroed legsel overspoeld door de modder. Zoo waren we er eens getuige van, hoe een nestje van de kleine plevier, dat op den rand van een

eilandje lag, hetwelk was ontstaan, doordat het terrein hier plaatselijk iets hoger was, bij voortgezette opspuiting geheel onder het slik verdween. Beter brachten het de vischdiefjes er toen af, die de hoogste gedeelten van dit miniatuur-eiland in bezit hadden genomen. Dit was de eenigste keer, dat het vischdiefje op het Oostzanergat, nog wel in een kleine kolonie, heeft gebroed. Het was tevens een typisch voorbeeld, hoe snel bepaalde vogels van een verandering in het landschap weten gebruik te maken. Ze waanden zich hier veilig op een met schelpen bedekt eilandje, temidden van de omringende moddervlakte. Hierbij rekenden ze echter niet op de terreinkennis van de vogelmenschen, die wisten, dat men vanaf den dijk, door de modder wadende, het eiland kon bereiken, daar hier de ondergrond tamelijk hard was.

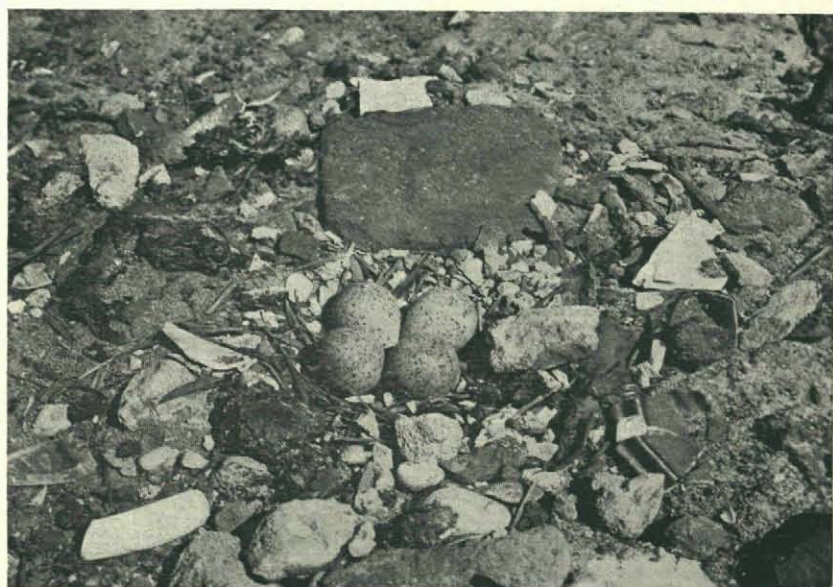

Fig. 7. Nest van de Kleine Plevier.

De modder verstoorde dikwijls niet alleen nesten, maar maakte ook onder de vogels nog al eens slachtoffers. Vooral meeuwen. Hoe dit kwam, was vaak niet duidelijk. Zoo gebeurde het nog al eens, dat we meeuwen aantroffen, geheel met modder bedekt, die, wild met de vleugels slaand, wanhopige pogingen deden om uit de vieze zwarte brij los te komen, wat echter nooit gelukte. Dan werden allerlei pogingen aangewend, om de ongelukkige vogels uit hun benarde positie te verlossen. Planken werden aangesleept, manden opgesnord, steenen, zulte, enz. alles wat maar kon dienen voor het aanleggen van een weg naar het slachtoffer. Veel resultaat hebben we echter hiermee nooit bereikt.

We noemden hierboven als een van de oorzaken van den vogelrijkdom van het Oostzanergat de modderige middenvlakte met zijn voedselrijk slib. Als meest opvallende vogels, die hier op dit gedeelte van het terrein te vinden waren, vermelden we

de wulpen, eenden, watersnippen, meeuwen en lepelaars. Al deze soorten kwamen hier in groote troepen voor. Zelfs de lepelaars. In den goeden tijd van het Oostzanergat telden we eens op een avond in Mei over de honderd van deze prachtige witte vogels, allen bewoners van de kolonie in het Naardermeer, die hier 's avonds voedsel kwamen zoeken. Ook de wulpen waren het talrijkst tegen het vallen van den avond. In groote troepen, de een na den ander, kwamen ze uit de omliggende polders aanzetten en hun melodieuze roep was niet van de lucht. Evenals de verschillende meeuwensoorten brachten zij hier den nacht door. Nog talrijker dan de wulpen waren in den herfst de snippen, waartusschen we soms een enkel bokje opstootten. Er zij hierbij op ge-

Fig. 8. *Baggerend naar het Vischdiefjeseland.*

wezen, dat het bokje zoo nu en dan onder het opvliegen wel eens een geluid laat hooren, dat sterk afwijkt van dat van de watersnip.

Nergens in Nederland kon men de verschillende eendensoorten zoo goed van vlakbij leeren kennen, als hier en op den Rothoek. Vrijwel het heele jaar waren hier de wilde eenden en de wintertalingen het talrijkst. Sommige tijden overheerschten echter de slobbeenden en de smienten. Bij strenge vorst konden we de nonnetjes tot op enkele meters benaderen. Ook bergeenden kwamen van tijd tot tijd voor, echter nooit in groot aantal.

Toen de moddervlakte meer en meer met zulte begroeid raakte, kwamen in de maanden Augustus en September nog enkele minder algemeene soorten onze aandacht vragen. We noemen slechts den boschrutter, de soort, die vrijwel altijd verward wordt met het witgatje. Door de slechte terreinstgesteldheid waren ze buitengewoon moeilijk te naderen. Hier vonden we echter wat op. We bonden hiertoe, op de wijze, zooals

men schaatsen aanbindt, rechthoekige plankjes onder de schoenen en zoo waren zelfs de weekste plekken nog voor ons begaanbaar. Hoe men er na zulk een wandeling uitzag, daar behoeven we verder niets over te zeggen. Zoo konden we de boschruiers behoorlijk naderen en het bleek ons, dat deze soort hier zich vaak bij tientallen ophield. Het witgatje daarentegen slechts zoo nu en dan een enkel exemplaar. Bovendien bleek ons hierbij ook, dat de boschruiers veel minder schuw is dan het witgatje. Toen we de soorten goed kenden, was voor ons het geluid het beste verschilkenmerk. Prof. Dr. Alwin Voigt geeft dit in zijn voortreffelijk „Exkursionsbuch” ¹⁾ zeer goed weer. Verder bleek ons bij onze waarnemingen, dat de boschruiers in den regel een ander

Fig. 9. De Rothoek. Gezicht vanaf het eiland.

terrein verkiest dan het witgatje. De eerste houdt zich bij voorkeur in begroeid terrein op, zooals het Oostzanergat bijvoorbeeld, de laatste joegen we haast altijd op uit slootkanten.

In herfst en winter werd de vlakte verder voor een groot deel bevolkt door groote aantallen strandloopers, ruiters, reigers, enz.

Wat de andere vogels betreft, zooals we hierboven reeds uiteenzetten, werden de met onkruid begroeide randen van het terrein in de trektijden bevolkt met groote troepen vinkachtigen, piepers, leeuweriken, gorzen enz. De anders voor Noord-Amsterdam vrij zeldzame ringmusch kwam hier soms in groote troepen voor. In den winter zwalkten hier, zoowel als op den Rothoek flinke troepjes sneeuwgorzen, keepen en kneutjes rond. Broedvogels waren: Gele kwikstaart, graspieper, wilde eend, tureluur,

1) Prof. Dr. A. Voigt. „Exkursionsbuch zum Studium der Vogelstimmen”.

rietgors en mogelijk ook de tapuit. Verder kievit en leeuwerik. In den rietrand langs het kanaal de kleine karekiet.

Van al dezen rijkdom is op het oogenblik dat we dit schrijven niet veel meer over. Een groot deel van het terrein is al in gebruik genomen als grasland, de rest wordt thans in werkverschaffing gedraineerd en als daarna het geheele gebied geëgaliseerd is, is het met de planten en vogels voorgoed gedaan. Wat de verdere plannen met dit terrein zijn, is ons niet bekend. Ten bewijze, dat het terrein al voor verschillende doeleinden bruikbaar is, vermelden we de recente demonstratie met een zweefvliegtuig op het Oostzanergat.

Fig. 10. Nest van de Bontbekplevier. Roithoek Mei 1935.

Toen echter het Oostzanergat aan belangrijkheid begon te verliezen, was er in de onmiddellijke nabijheid een terrein gekomen, dat in menig opzicht het oude Oostzanergat evenaarde, ten minste, wat betreft de vogels. We bedoelen de baggerbergplaats aan het Noordzeekanaal tegenover de Petroleumhaven, die zoo langzamerhand een algemeene bekendheid heeft gekregen onder den naam van „Rothoek”. Oorspronkelijk was dit terrein een deel van den Noorder-IJpolder, evenals het Oostzanergat. Toen het bedoelde gedeelte door een zwaren dijk was omringd, werd het oude stoomgemaal aan het Noordzeekanaal afgebroken en verplaatst naar het aangrenzende zijkanaal. Het viel dus niet meer onder de polderbemaling. Vóór de opspuiting een aanvang nam, bestond een groot deel van het terrein uit een uitgestrekt rietmoeras. Dit bood een prachtige broedgelegenheid aan diverse watervogels. Toen na de afbraak van de verschillende gebouwen de opspuiting begon, veranderde natuurlijk onmiddellijk het

aspect van het landschap en daarmee eveneens de vogelbevolking. Juist deze vogelbevolking zou weer in den loop der komende jaren zeer veel belangwekkende dingen te zien geven. Wat dat aangaat, kan het vrijwel gelijkgesteld worden met het Oostzanergat. Door het ontbreken van de vuilnis zijn hier op plantengebied tot nog toe nooit veel bijzondere dingen gevonden. De opgebrachte klei bracht echter heel spoedig de gewone vegetatie van zulte, koolzaad e.d. Meer dan op het Oostzanergat was hier de omringende dijk op vele plaatsen dicht begroeid met wilgenstruiken, opgeschoten uit de teenen, waarmee de dijk was beveiligd. Die struiken gaven aan het terrein niet alleen een aardig cachet, maar ze hebben ons ook menigmaal uitstekende diensten bewezen bij het besluipen van allerlei vogels, die zich aan den voet van den dijk in

Fig. 11. Een bijzonder groot legsel van de Meerkoet.

de weeke modder ophiielden. Door deze takken beschermd konden we de prachtigste waarnemingen doen van al die belangwekkende vogels, als eenden, ruiters, strandloopers, plevieren, enz., waarvoor men zich anders gaarne een reis getroost naar de Wadden. Doordat de dijk op sommige plaatsen in den zomer dicht met allerlei onkruidplanten begroeid was, o.a. met speerdistels, luzerne enz., was het in dien tijd vaak een genoegen het drukke vlinderbezoek gade te slaan. Opvallend veel zagen we hier het aardige *Argus*vlindertje.

In vele opzichten was de vogelbevolking van den Rothoek vrijwel gelijk aan die van het Oostzanergat. Ook hier kon het soms wemelen van wulpen, kempen, tureluurs, grutto's en bonte strandloopers. Enkele soorten leerden we door de gesteldheid van het terrein beter kennen en dan dienen allereerst de ruiters genoemd te worden. Zoowel de groenpoot, als de zwarte en de boschrutter kwamen hier voor. Verreweg het

meest de zwarte, hoewel deze over het algemeen toch in minder groot aantal doortrekt dan de groenpoot. Verbijsterend groot was soms het aantal exemplaren. Hun luid „tjoeïet, tjoeïet” was vaak in alle uithoeken van den Rothoek te hooren. Troepen van 50 tot 100 stuks waren niet zeldzaam. Vermelding verdient in dit verband de waarneming, die we deden op 4 Mei 1935 van 14 zwarte ruiters, alle in volledig zomerkleed. De iets schuwere groenpootruiter kwam hier meestal in troepjes van een vijftal exemplaren voor. Verdween de groenpoot in November, de zwarte namen we nog wel in Januari waar. De boschruter kwam hier niet in die mate voor als op het Oostzanergat. Zoo nu en dan stootten we van deze soort een enkel exemplaar op.

Fig. 12. Een jonge Kleine Strandlooper. Let op de witte V.

Ook de strandloopers waren hier door verschillende soorten vertegenwoordigd. De bonte was natuurlijk overheerschend, doch ook de kleine strandlooper kwam hier in groot aantal voor. Een enkele maal ook de kleinste strandlooper. Beter dan waar ook, waren we hier in de gelegenheid de verschillenmerken van deze zoo weinig gekende soorten nauwkeurig te bestudeeren. Wat verschil in levenswijze betreft; komt de kleine in grootere of kleinere troepen voor, de kleinste is meestal zeer eenzellig. Voor het verschil in roep verwijzen we weer naar Voigt's „Exkursionsbuch”. Om de soorten goed van elkander te kunnen onderscheiden, moet men ze van zeer dichtbij kunnen waarnemen. Allereerst valt dan op, dat de kleine veel levendiger is geteekend, dan de kleinste. Ieder veertje is op den rug en de vleugels van een licht zoompje voorzien. Het bruin van den rug is warm van tint en alleen de zijden van

de borst zijn licht gespikkeld. Daarentegen maakt de kleinste strandlooper een misleuren indruk en heeft deze laatste de gehele borst en keel grijs gewolkt. Bij gunstig licht geven ook de bruin-gele pootjes van de kleinste nog een verschilkenmerk met de zwarte van de kleine. Het verschil in tekening van de staartpenen beschouwen we niet als een bruikbaar veldkenmerk.

Naast deze strandloopers kwamen nog voor de krombek en een heel enkele maal de drieteen. De krombekken waren nogal vroeg en altijd vóór October weer verdwenen.

Het grootste aantal van de bonte en de kleine strandloopers, die zich hier in het najaar vertoonden, waren jonge exemplaren. Dit bleek duidelijk uit de witte strepen

Fig. 13. *Jonge Oeverzwaluw in het nest aan den dijk.*

op den rug, die als het ware een V vormen; zoowel bij de bonte als bij de kleine.

Verder vertoonden zich in de trektijden hier nog al eens een stuk of wat kluten.

Toevallige verschijningen waren strandplevier, rosse grutto, regenwulp en eenmaal de grauwe franjepoot. Ook vertoonde zich in herfst en winter zoo nu en dan een water-ral. Een telkens terugkeerende bezoeker was het prachtige ijsvogeltje, dat zich bij voorkeur ophield op de groote balken van het duikertje.

Buitengewoon interessant waren de verschillende eendensoorten, die zich in groote troepen ophielden op het achterste deel van het terrein. Hier domineerden dezelfde soorten als op het Oostzanergat. Buiten dezen zagen we hier ook zoo nu en dan nonnetjes, pijlstaarten, zomertalingen en eenmaal een groote zeeëend. Het aantal eenden is echter sterk achteruit gegaan, voor een groot deel als gevolg van de regelmatige jacht, die hier op wordt gehouden.

Ook als slaappleats is de Rothoek in trek bij de vogels. Evenals vroeger op het Oostzanergat brengen groote aantallen meeuwen den nacht door op dit terrein. En de spreeuwen hadden eens, evenals in de Naardermeer, het riet tot slaappleats verkozen.

Tenslotte noemen we nog als broedvogel op dit gebied, de bontbekplevier, de kleine plevier, het vischdiefje, meerkoet, fuut en wilde eend. In den dijk had zich dit jaar een kolonie oeverzwaluwen gevestigd, die eenige jaren tevoren reeds in den ouden kanaaldijk hadden gebroed. Door de hardheid van den grond waren de gangen vrij ondiep, zoodat de jongen van buitenaf zichtbaar waren.

Doordat het laatste jaar de opspuiting niet is voortgezet en door den overweldigenden groei van de zulte is de voedselrijke moddervlakte op dit oogenblik vrijwel geheel verdwenen en is er een groote achteruitgang in het aantal vogels te bespeuren. Bij een mogelijke hervatting van de opspuiting zal zich dit echter, naar wij verwachten, wel weer herstellen. Wij hopen dan ook, dat de Rothoek in de toekomst nog lang pleisterplaats voor vele vogels zal zijn.

Volledigheidshalve laten we hier nog een overzicht volgen van alle door ons gedurende tien jaren op Oostzanergat en Rothoek waargenomen vogelsoorten.

Soort	Plaats van waarneming ¹⁾	Opmerkingen
Fuut	O. en R.	Broedvogel op Rothoek, waarschijnlijk vroeger ook wel op Oostzanergat.
Dodaars	O. en R.	Het geheele jaar door. Vrij zeker ook broedvogel, hoewel geen nesten gevonden.
Aalscholver	O. en R.	Vrij algemeene verschijning.
Blauwe Reiger	O. en R.	Algemeen. Vooral Oostzanergat.
Lepelaar	O. en R.	Soms vrij veel. Vooral Oostzanergat.
Wilde Zwaan	R.	Eenmaal. 20 October 1934.
Grauwe Gans	O.	Eenmaal. 11 Maart 1928.
Bergeend	O. en R.	Ongeregeld. Weinig exemplaren.
Wilde Eend	O. en R.	Algemeen. Veel bastaarden. Broedvogel.
Wintertaling	O. en R.	Algemeen.
Zomertaling	O. en R.	Weinig talrijk.
Smient	O. en R.	Talrijk.
Pijlstaart	O. en R.	Vrij algemeen.
Slobeend	O. en R.	Algemeen.
Tafeleend	O. en R.	Algemeen, vooral tijdens vorst.
Kuifeend	O. en R.	Vrij algemeen.
Toppereend	O. en R.	Een enkel maal.
Zwarte Zeeëend	R.	Eenmaal een dood exemplaar gevonden.
Groote Zeeëend	R.	Eenmaal. 11 November 1934.
Groote Zaagbek	R.	In Noordzeekanaal naast den Rothoek.
Nonnetje	O. en R.	Bij vorst vrij algemeen.

1) O = Oostzanergat. R = Rothoek.

ZWERFTOCHTEN NAAR OOSTZANERGAT EN ROTHOEK

267

Soort	Plaats van waar- neming	Opmerkingen
Bruine Kiekendief . .	O. en R.	Ongeregeld. Eenige ex. hebben zich geruimen tijd in de zultevlakte van het Oostzanergat opgehouden.
Sperwer	O.	Een enkele maal in den trektijd.
Buizerd	O.	idem.
Slechtvalk	O. en R.	In den trektijd vrij algemeen.
Boomvalk	O.	Een enkele maal.
Torenvalk	O. en R.	Algemeen.
Watteral	R.	Tweemaal. 21 Oct. 1933 en 26 Dec. 1935.
Waterhoen	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Meerkoet	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Goudplevier	R.	Een enkele maal.
Strandplevier	R.	Een enkele maal.
Bontbekplevier	O. en R.	Broedvogel. In den trektijd zeer algemeen.
Kleine Plevier	O. en R.	Broedvogel. Algemeen.
Zilverplevier	R.	In den herfst van 1933 zeer talrijk. Daarna sporadisch.
Kievit	O. en R.	Algemeen.
Scholekster	O. en R.	Vrij algemeen in den najaarstrek.
Kluut	O. en R.	Vrij geregeld.
Grauwe Franjepoot . .	R.	Eenmaal. 22 Sept. 1934.
Krombek Strandlooper	R.	Doortrek in kleine troepjes.
Bonte Strandlooper . .	O. en R.	Algemeen.
Kleine Strandlooper . .	O. en R.	Algemeen.
Kleinste Strandlooper .	O. en R.	Vrij zeldzaam.
Kemphaan	O. en R.	Talrijk.
Drieteenstrandlooper .	R.	Eenmaal. 9 Sept. 1934.
Oeverlooper	O. en R.	Algemeen.
Tureluur	O. en R.	Algemeen.
Zwarte Ruiter	O. en R.	Algemeen.
Groenpootruiter	O. en R.	Vrij algemeen.
Boschruiter	O. en R.	Vrij algemeen.
Witgatje	O.	Een enkele maal.
Rosse Grutto	R.	In najaarstrek enkele exemplaren.
Grutto	O. en R.	Talrijk.
Wulp	O. en R.	Talrijk.
Regenwulp	O. en R.	In den trektijd een enkele maal.
Watersnip	O. en R.	Zeer algemeen.
Bokje	O. en R.	Weinig talrijk.
Mantelmeeuw	O. en R.	Algemeen.
Zilvermeeuw	O. en R.	Algemeen.
Stormmeeuw	O. en R.	Algemeen.
Kapmeeuw	O. en R.	Algemeen.
Vischdiefje	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Groote Stern	R.	Een enkele maal overtrekkend.
Zwarte Stern	O. en R.	Algemeen.
Houtduif	O. en R.	Algemeen.
Koekoek	O. en R.	Geregeld.
IJsvogel	R.	Geregeld in herfst en winter.

Soort	Plaats van waar- neming	Opmerkingen
Kerkuil	R.	Een enkele maal.
Velduil	R.	Weinig talrijk.
Gierzwaluw	O. en R.	Geregeld.
Boerenzwaluw	O. en R.	Algemeen.
Huiszwaluw	O. en R.	Weinig talrijk.
Oeverzwaluw	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Kramsvogel	O.	Een enkele maal.
Zanglijster	O.	Onregelmatig.
Koperwiek	O.	Onregelmatig.
Merel	O. en R.	Vrij algemeen.
Tapuit	O. en R.	Vrij algemeen. Mogelijk broedvogel op het Oost- zanergat.
Paapje	R.	Eenmaal waargenomen.
Roodborsttapuit	O. en R.	In herfst en winter weinig talrijk.
Roodborst	O. en R.	Weinig talrijk.
Fitis	O.	Eenmaal waargenomen.
Kleine Karekiet	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Rietzanger	O. en R.	Vrij algemeen. Broedvogel.
Winterkoning	O.	Weinig talrijk.
Grauwe Vliegenvanger	O.	Een enkele maal.
Kuifleeuwerik	O.	's Winters vrij algemeen.
Veldleeuwerik	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Graspieper	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Oeverpieper	R.	Vrij algemeen.
Gele Kwikstaart	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Witte Kwikstaart	O. en R.	Weinig talrijk gedurende den trek.
Koolmees	O. en R.	's Winters weinig talrijk.
Pimpelmees	O. en R.	idem.
Bonte Kraai	O. en R.	Algemeen.
Zwarte Kraai	O. en R.	Algemeen.
Roek	O. en R.	Algemeen.
Vlaamsche Gaai	O.	Overtrekkend.
Spreeuw	O. en R.	Talrijk.
Vink	O. en R.	Algemeen.
Keep	O. en R.	Algemeen.
Putter	O.	Eenmaal.
Kneu	O. en R.	Talrijk.
Huismsch.	O. en R.	Algemeen.
Ringmsch.	O.	's Winters algemeen.
Groenling	O. en R.	Herfst en winter algemeen.
Geelgors	O. en R.	In den trektijd vrij algemeen.
Rietgors	O. en R.	Algemeen. Broedvogel.
Sneeuwgorz	O. en R.	Algemeen.

Amsterdam, Oudejaar 1935.

R. J. BENTHEM.

J. E. SLUITERS.